

Geboren in een stal

Het is altijd weer een plechtig moment, als vlak voor Kerstmis de kerststal tevoorschijn wordt gehaald. En het is al zo'n lange traditie. Maar hoe en wanneer is deze traditie eigenlijk ontstaan?

Het begint bij Franciscus van Assisi (1118-1226). Franciscus wilde met hart en ziel Jezus Christus navolgen. Hij wilde doen wat Jezus had geleerd en leven zoals hij leefde. Daar hoorde Jezus' enorme liefde bij en ook zijn armoede. Daarom liet Franciscus in 1224 een levende kerststal inrichten. Hij wilde de herinnering oproepen aan de geboorte van het Kind en zo goed mogelijk met eigen ogen de behoeftige omstandigheden zien, waarvan het vlak na zijn geboorte al te lijden had. Hij wilde zien hoe het Kind daar in een kribbe op stro lag tussen een os en een ezel.

De eerste Franciscaner monniken hadden in het stadje Greccio, niet ver van Assisi, een klein klooster. Vlak bij het klooster bevond zich een grot. In deze grot maakten ze een kerststal, met een echte voederbak als kribbe voor het Christuskind, met levende figuren en zelfs een ezel en een os. Uit vele plaatsen waren de broeders uitgenodigd, inwoners van naburige steden en dorpen, mannen en vrouwen, voor de Heilige Mis, die zou worden voorgedragen voor de kribbe.

Uit de levensbeschrijving van Franciscus door Thomas van Celano:

'Toen het dan zover was, stroomden de mensen van heinde en verre toe. Ze hadden fakkels en kaarsen bij zich om de nacht te verlichten, waarin een stralende ster met zijn licht alle levensdagen verlicht. ... De nacht was helder als de dag (Ps. 139,12), het was een verrukking voor mens en dier. De mannen en vrouwen van Greccio werden vervuld van een ongekenne vreugde bij het zien van de nieuwe manier waarop het mysterie van de menswording van de Heer nu gevierd werd. Het bos weergalmde van de stemmen en de rotsen kaatsten het geluid terug. De broeders

zongen dat het een lieve lust was en brachten zo aan de Heer de verschuldigde lof. De priester droeg de mis op boven de kribbe en alle aanwezigen ervoeren een ongekenne goddelijke vertroosting.

Toen ging Francesco voor de kribbe staan en zong met heldere stem het heilig evangelie van de Kerstnacht. En zijn stem was krachtig en zoet tegelijk (Hooglied 2,14), terwijl hij iedereen uitnodigde om te komen en het allerhoogste goed te aanschouwen. Keer op keer verwees hij naar de geboorte van de Koning in het stadje Bethlehem en elke keer als hij naar de Heer verwees, noemde hij hem liefkozend 'il Bambino di Betlemme'. Zo vol ontroering klonk zijn stem dan dat het soms wel leek alsof de schapen al blatend instemden met zijn woorden. Sommigen zeggen zelfs dat de os en de ezel vol instemming knikten en Giovanni vertelde na afloop aan iedereen dat hij gezien heeft dat er tijdens de preek van Franciscus een zeer schoon, slapend kindje in de kribbe lag en dat het lachte naar hem toen hij het uit de kribbe nam... '

Het idee van een levende kerststal kreeg al snel navolging. Eerst met echte mensen en dieren en later met kleine groepen met figuren van hout en gips die met Kerstmis werden neergezet rond de kerstboom. Eind achttiende eeuw werd Kerstmis een familiefeest en was de kerststal in veel huiskamers te vinden.

Kindje Wiegen op Tweede Kerstdag

Gezocht voor Kindje Wiegen: engeltjes en herdertjes, Tweede Kerstdag. Kerstmis komt eraan. We gaan op donderdag 26 december een kerstspel spelen. Kindje Wiegen heet dat ook wel. We hebben bijna iedereen, we hebben een Jozef en een Maria en ook al het kindje Jezus. Maar we missen nog zeer belangrijke figuren: de herders, de engelen en de schaaapjes.

Vandaar deze oproep: engeltjes en herders gezocht !!!!! En schaaapjes !!!!! Er kunnen niet genoeg engeltjes, herdertjes en schaaapjes zijn. Alle kinderen mogen meedoen, alle leeftijden! Zelf kleding meenemen mag, maar er is volop kleding aanwezig. Laten we samen op zoek gaan naar het kindje Jezus. Het thema is dit jaar: *Kerstmis bij ons in de schuur*. Neem zo veel mogelijk publiek mee. We zingen ook traditionele kerstliedjes.

Aanvang 15.00 uur. Kosten: vrijwillige bijdrage. (Ingang via Spui - Tel. 020-6221918)

Om ons goed te kunnen voorbereiden: wees op tijd, om 14.00 uur!

Collectes Voedselbank

Ieder jaar houden we rond de Kerst een inzamelingsactie voor de Voedselbank. Net als vorig jaar zamelen we geen eten in, maar houden we twee collectes. De collectes voor de Voedselbank zullen zijn tijdens de Kerstnachtvieringen van 21.00 en 23.00 uur. Een deel is bestemd voor de Voedselbank, een ander deel is voor het behoud van de kapel en voor het pastoraat.

Opbrengst collecte

Missio: 71 euro

Adventsactie

Tijdens de Advent zal er in de vieringen op zondagochtend een extra collecte zijn voor de Adventsactie. De opbrengst gaat naar het project *Verbeteren geboortezorg in Somalië*.

Somalië is aan het herstellen van twintig jaar burgeroorlog en een recente hongersnood. Bijna een derde deel van de inwoners is afhankelijk van humanitaire hulp. Ruim een miljoen mensen is ontheemd geraakt in eigen land. Daarnaast keren maandelijks honderden Somalische vluchtelingen terug uit Ethiopië en Jemen. Veel van deze ontheemden verblijven in kampen. Het belangrijkste doel van het project is het verminderen van de moeder- en babysterfte in de kampen van de ontheemden in de stad Dolow, in het zuiden van Somalië. Zorgen voor professionele geboortezorg en begeleiding. Zo worden er professionele vroedvrouwen opgeleid en wordt de verloskundige afdeling in het gezondheidscentrum van Dolow uitgebreid en voorzien van medische hulpmiddelen.

U kunt ook geld overmaken naar IBAN NL21 INGB 0000 0058 50 t.n.v. Vastenactie. Voor meer informatie en andere projecten zie www.vastenactie.nl/adventsactie

2

Rector Pieter van Wijlick 12,5 jaar priester

Deze winter is rector Pieter van Wijlick sss 12,5 jaar priester. Hij is priester gewijd op 26 juni 2007. Dat betekent dat de precieze datum van zijn feest op Tweede Kerstdag valt.

Hij heeft echter besloten het te willen vieren op zondag 12 januari. Er zal aandacht voor zijn in de mis van 10.00 uur. Dat is tevens een gezinsviering. Na de mis is er feestelijke koffie met iets lekkers erbij in het Houten Huis en is er gelegenheid Pieter te feliciteren.

Ook is er dan de gelegenheid Fons Kaan te feliciteren die al 12.5 jaar verbonden is aan de Gemeenschap. Fons is beschikbaar voor het ondersteunen van de vieringen en heeft zich met name ingezet voor de aanbidding.

Kerstmis Begijnhofkapel 2019

24 december (dinsdag)

- 9.00 Eucharistieviering (gaat gewoon door)
- 17.00 De kapel sluit. Er is géén Aanbidding van het Heilig Sacrament
- 19.00 Eucharistie Kerst (F)
- 21.00 Eucharistie Kerstnacht (NL) met cello en orgel
- 23.00 Eucharistie Kerstnacht (NL) schola olv Marianne Kalsbeek met altviool en orgel

25 december – Eerste Kerstdag (woensdag)

- 10.00 Eucharistie (NL)
- 11.15 Eucharistie (F)
- 17.00-18.00 Aanbidding van het H. Sacrament.

26 december – Tweede Kerstdag (donderdag)

- 10.00 Eucharistie (NL)
- 15.00 Kindje wiegen (Kerstspel voor kinderen)
- Vanaf 14.00 uur verkleed
- 17.00-18.00 Aanbidding van het H. Sacrament.

Oud & Nieuw Begijnhofkapel

31 december – Oudjaar (dinsdag)

- 9.00 Eucharistieviering (gaat gewoon door)
- 16.00-17.00 Aanbidding van het H. Sacrament.
- 17.00 Eucharistie (dankdienst)
- 17.30-18.30 Aanbidding van het H. Sacrament

1 januari – Nieuwjaar (woensdag)

- 10.00 Eucharistie (NL)
- 11.15 Eucharistie (F)
- 17.00-18.00 Aanbidding van het H. Sacrament

Bedevaart Heiloo

Op 15 september gingen we op bedevaart naar Onze Lieve Vrouw ter Nood in Heiloo. Er gingen maar liefst 44 mensen mee vanuit de Begijnhofkapel en de Papegaaikerk. Daarom gingen we met een bus. Het was goed weer, de zon scheen.

We begonnen met koffie. Er was een groep Filipijnse mensen mee die regelmatig als koor zingen in de Papegaai. Zij hadden warme gerechten en sandwiches meegebracht, die ons allemaal heerlijk smaakten. Daarna liepen we de Kruisweg en er was biechtgelegenheid. Dit jaar namen we ook deel aan de mis van 16.00 uur. De mis werd gedaan door rector Jeroen de Wit van het heiligdom. Het Filipijnse koor zong in de mis. Al met al een erg mooie, gedenkwaardige middag.

Afscheid bestuur: Stefanie Dransfeld

Aan het einde van dit jaar neemt Stefanie Dransfeld afscheid van het Kapelbestuur van de Begijnhofkapel. Ze was vier jaar penningmeester. De aanleiding is dat de gezondheid van haar moeder achteruit gaat en zij meer zorg nodig heeft.

In de viering van zondag 1 december is er een officieel afscheid van Stefanie. Daarna drinken we koffie met iets erbij en is er gelegenheid haar de hand te schudden.

Bavo-penning Fred Barens

Op 6 september heeft Fred Barens de bisschoppelijke Bavo-penning ontvangen. Hij kreeg de penning voor zijn jarenlange trouwe inzet en het vele parochiewerk bij de Onze Lieve Vrouwekerk aan de Keizersgracht en bij de Begijnhofkapel. Bij de kapel is hij o.a. pastoriewachter op dinsdag en doet hij allerlei klussen.

Fred kreeg de penning op 6 september in de ontvangstruimte van de Onze Lieve Vrouwekerk. Ook rector Pieter van Wijlick sss hield er een toespraak.

Nieuwe associés

De familie van pater Eymard is alweer verder uitgebreid. Bij de sacramentijnen in Amsterdam zijn er twee nieuwe associés: priester Guus Hendriks en Sally Chan. Van harte welkom!

Schola R&M op zijn Rembrandts

De Schola Rhythmus et Metrum zoals Rembrandt hem geschilderd had kunnen hebben.

Van links naar rechts: Gosse Taekema, Marcel de Glas, Lia Laan, Ellie Dautzenberg, Toine Moerbeek, Anneke Bol, Adrie van Hassel, en dirigent Dick van Kampen.

Engelstalige huwelijkskursus in Onze Lieve Vrouwekerk

De Onze Lieve Vrouwekerk aan de Keizersgracht organiseert enige malen per jaar een Huwelijkskursus in het Engels. Omdat er in Amsterdam veel mensen wonen uit andere landen, is daar veel belangstelling voor. Deze cursus brengt de deelnemers in contact met andere paren. De begeleiders van de cursus helpen hen om na te denken over hun toekomst als echtpaar.

Voor meer informatie: rector Rafael Ojeda en de website www.olvkerk.nl

Jozef, de wereldlijke vader van Jezus

Willeke de Vries

Volgens het Nieuwe Testament was Jozef de pleegvader of voedstervader, van Jezus Christus. Hij was timmerman van beroep. Wat weten we eigenlijk van Jozef die met Maria was?

Wij weten van uit de Bijbel dat Jozef afstammeling is van Koning David en nog verder terug van Boaz en Ruth. Dat Jozef een nakomeling is van David komt al voor in de vroegste christelijke geschriften. In de latere evangeliën Matteüs en Lucas werden complete stambomen van Jezus opgenomen om aan te tonen dat David, via Jozef, een verre voorvader van Jezus was. Deze stambomen verschillen onderling; volgens sommigen kan het verschil verklaard worden door een leviraatshuwelijk (het huwelijk van een weduwe met een broer van haar overleden man). Ook Maria, de moeder van Jezus, zou volgens een traditie een nakomelinge van David zijn. Deze stambomen zijn historisch gezien problematisch.

Volgens Matteüs en Lucas was Jozef verloofd met Maria, die zwanger werd zonder gemeenschap met haar verloofde te hebben gehad. Jozef 'wilde haar niet in opspraak brengen en dacht erover in het geheim te verstoten'. In een droom verscheen echter de engel van de Heer die Jozef vertelde dat Maria zwanger was door de Heilige

Geest. Jozef kon gerust met Maria trouwen, hetgeen hij deed.

Volgens Lucas woonde Jozef in Nazaret en reisde hij in verband met een volkstelling met Maria naar Bethlehem 'om zich te laten inschrijven'. Toen zij in Bethlehem waren aangekomen, begon de bevalling en werd Jezus daar geboren.

Matteüs beschrijft hoe na Jezus' geboorte wijzen uit het oosten zochten naar de pasgeboren 'koning van de Joden'. Herodes hoorde hiervan en gaf zijn soldaten bevel om naar Bethlehem te gaan en alle jongetjes tot twee jaar te doden (de kindermoord van Bethlehem). Een engel verscheen echter in een droom aan Jozef en droeg hem op om samen met Jezus en Maria naar Egypte te vluchten.

Volgens hetzelfde verhaal kreeg Jozef na een tijd van een engel het bericht dat Herodes was gestorven. Jozef achtte het echter niet veilig om terug te keren naar Judea omdat de gewelddadige Herodes Archelaüs de nieuwe koning van Judea was. Daarom weken ze, na een aanwijzing in een droom, uit naar Nazaret in Galilea.

In de Bijbel kregen Jozef en Maria na Jezus meer kinderen. Marcus noemt vier broers bij name: Jakobus, Joses, Simon en Judas. Ze hadden ook nog dochters, van wie geen namen worden genoemd. Volgens de katholieke traditie moet dat niet letterlijk worden gelezen. Het dogma zegt nl. dat Maria altijd maagd is gebleven. *Broer* moet dan worden gelezen als *neef* of *verwante*.

De laatste keer dat Jozef wordt genoemd in de Bijbel is toen Jezus 12 jaar oud was. Tijdens Jezus' verdere optreden wordt Jozef niet genoemd, behalve om Jezus aan te duiden als Jozefs zoon.

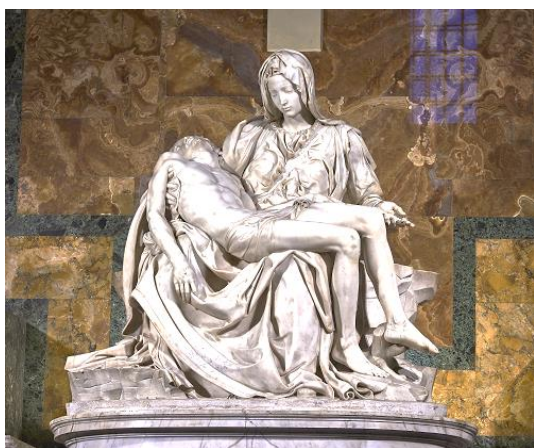
Maria was aanwezig toen Jezus werd gekruisigd. Toen Jezus haar zag staan naast 'de leerling van wie hij veel hield', verklaarde hij hen moeder en zoon. Mede om deze passage wordt verondersteld dat Jozef al overleden was. Het lijkt waarschijnlijk dat Jozef in de periode is overleden tussen de twaalfjarige Jezus in de tempel en de kruisdood van Jezus. De Bijbel laat dat in het midden. Er zijn alleen maar veronderstellingen over. Wetenschappelijke is er nog geen

onderzoek naar gedaan door theologen en archeologen.

Wat nog wel tastbaar is te vinden in de plaats Nazaret is het huis dat volgens de overlevering het huis was van Jozef, Maria en Jezus. Ik heb een paar geleden samen met mijn moeder een georganiseerde rondreis door Israël gemaakt. Wij zijn ook in Nazaret geweest en daar hebben we het huisje in Nazaret gezien, of wat er nog van over was.

Jozef van Nazaret is de beschermer van de kerk. Hij is beschermheilige voor timmerlieden, arbeiders, begrafenisondernemers, stervenden (voor een goede dood), maagden, religieuzen, gemeenschappen, het huisgezin, voor de spoedige verkoop van een huis, tegen woningnood, verleiding en moeilijke situaties, patroonheilige voor België en Canada.

De dagen waarop hij wordt herdacht: op 19 maart als bruidegom van Maria en op 1 mei als arbeider.

Maria in de kunst

Lidwine Reuser

In het leven van Maria komen alle grote thema's van het leven voorbij, maar ook de kleinere zorgen van alle dag: 'De wijn is op! Wat nu?' en ongerustheid om de kinderen: 'Kind, waar was je toch de afgelopen drie dagen!' Maria maakt het allemaal mee, net zoals de meeste mensen die zich door het leven ploeteren. Geen wonder dus dat Maria zo veel wordt afgebeeld. De grote theologische thema's daar konden de mensen niet zo veel mee, maar Maria is zoals wij (Jozef de timmerman trouwens ook).

Het thema: moederschap, gezin, staat dicht bij de mensen. In de kinderbijbel is er ook veel aandacht voor de kindheid van Jezus – zo blij je bij de belevingswereld van kinderen – en zo kunnen kinderen én volwassenen door Maria dichter bij God komen.

Vooraf in de late middeleeuwen waren er talrijke voorstellingen van het (huiselijke) leven van de H. Familie, die dan in een Vlaamse stad of een middeleeuws huis werd gesitueerd. Bijvoorbeeld het getijdenboek van Katharina van Kleve waar we het kindje Jezus zien in een looprekje en zijn moeder ernaast aan het weefgetouw – terwijl zijn vader in zijn werkplaats aan het schaven is. Wat een vredig tafereel.

De grote thema's van het leven – geboorte, onzekerheid, uitsluiting – we vinden dat ook allemaal in het leven van Maria en Jozef, als ze in den vreemde nergens terecht kunnen en ze in armoedige omstandigheden moet bevallen.

Maar dan jaren later, het peilloze verdriet als Maria het dode lichaam van haar zoon op haar schoot houdt. We noemen dat een Piëta, of Pietà op z'n Italiaans. De beroemdste Piëta (en volgens velen ook de mooiste) is de Piëta van Michelangelo in de St. Pieter in Rome. Geen overdreven emoties, maar ook geen verhevenheid. We zien Maria niet als heilige maar als moeder. In een tijd dat kindersterfte heel veel voorkwam was ook dit een herkenbaar beeld voor velen.

Zo is Maria in alle tijden, tot aan de dag van vandaag, de mensen tot troost.

► Jaarlijkse solidariteitsbijdrage voor de kapel

Aanschaf: nieuwe computers met bijbehorende programma's.

Alle betrokkenen bij de Begijnhofkapel zetten zich met elkaar in om de kosten ieder jaar in de hand te houden. Hierdoor blijft het budget van jaar tot jaar vrijwel gelijk. Daarbij zorgen de vele toeristen die onze kapel bezoeken voor een constante inkomstenbron.

Maar ook de bijdragen vanuit onze eigen geloofsgemeenschap blijven uitermate belangrijk. Het einde van het jaar is traditioneel een moment dat kerken zich tot hun mensen richten met het verzoek om een financiële bijdrage. En zo doen we dat ook aan het einde van dit jaar. Met uw steun kunnen we zorgen dat onze kapel vitaal blijft en kunnen we blijven doorgaan met de vieringen, cursussen, Kapelkrant, pastorale zorg, gesprekken en andere activiteiten.

Dit jaar willen we graag twee nieuwe computers aanschaffen voor het secretariaat, dit met bijbehorende programma's voor o.a. de ledenadministratie en voor de boekhouding. En ook de rector heeft een nieuwe laptop nodig. Met behulp van uw bijdrage zullen wij er alles aan doen om de Begijnhofkapel en haar geloofsgemeenschap financieel gezond te houden. Zo kunnen we elkaar ook in de toekomst blijven treffen op dit speciale plekje in het hart van Amsterdam.

► **Uw bijdrage kunt u overmaken op rekeningnummer IBAN: NL48 RABO 0324 6880 67 - t.a.v. Vriendenkring Begijnhofkapel.**

Hartelijk dank voor uw steun.

Begroting

De begroting staat in de volgende Kapelkrant

Gesprek met Hanz van Onna

Nico Koomen

Ik word hartelijk welkom geheten bij Hanz en Inez thuis in de Indische buurt in Amsterdam. In de hal is het een getik en getingel van jewelste en Hanz poseert trots bij een rij klokken van allerlei soort aan de wand. Zijn '90 plus' is Hanz niet aan te zien en in het interview ook niet te merken.

Vanwaar de naam Hanz, met een 'z'? Dat is toch niet alledaags?

Dat klopt! Maar het is heel eenvoudig zo dat er al een Hans van Onna op facebook was. Nou, toen heb ik er Hanz, met een 'z', van gemaakt. En dat heb ik maar zo gehouden.

Hoe ben je in de Begijnhofkapel terecht te komen?

Ik kom uit een groot Amsterdams gezin. Mijn ouders waren toegewijd katholiek en vader had een groothandel in vlees. Ik herinner mij als kleine jongen het zeven-kerken-bezoek aan de hand van mijn vader. Onze ouders gaven ons een opleiding op een internaat waar ik met de regelmaat van studeren en sporten die er heerste de beste herinneringen aan heb. Inez en ik zijn getrouwd in de Obrechtkerk en woonden aanvankelijk aan de Reguliersgracht. Na de sluiting van de Mozes en Aäronkerk van de paters

Franciscanen ben ik naar de Begijnhofkapel gegaan.

Hoe zie je jezelf in de Begijnhofkapel?

Mijn rol is actief kerkganger van de kapel. Ik kan er goed komen, met lijn 14 rechtstreeks. Wie mij kent weet dat ik positief over de kapel spreek, er actief belangstelling voor heb. Want, heel vreemd, toeristen lopen er in en uit maar Amsterdammers weten nauwelijks iets van de Begijnhofkapel. Dat vind ik jammer en ik doe er mijn best voor om dat te veranderen.

Wat betekent katholiek zijn voor jou?

Je geloof, in mijn geval katholiek zijn, is een verrijking van je leven. Het geeft, ook met wat er door het jaar heen op het programma staat, structuur en kleur aan je leven. Je leven daarnaar richten, er ook trouw aan zijn, met elkaar. Daar heb ik veel steun aan. Ik zie helaas dat er ook het nodige verdwijnt, er niet meer is. Daar heb ik ook zorgen, vragen over. Vanochtend zag ik in de Volkskrant dat het Vaticaan moeite heeft de touwtjes aan elkaar te knopen. Door het teruglopen van donaties, na alles wat er in de afgelopen jaren naar buiten gekomen is. Dat is heel zorgelijk.

Kun je iets vertellen van je persoonlijke geschiedenis?

Ik ben, zoals gezegd, gelukkig opgegroeid in een groot katholiek gezin. Op mijn achttiende viel er een brief op de deurmat waarin stond dat ik mij moest melden in Bergen op Zoom om een jaar later naar Indië te gaan. Bij vertrek zei mijn moeder, ik zal het nooit vergeten: 'Hans, doe je best maar...' Ik heb van 1948 tot 1950 in Indië gediend. Het heeft een diepe indruk op mij gemaakt. Bij terugkeer in Nederland kregen wij aan wal een sinaasappel... De Indiëgangers werden thuis met een ereboog ingehaald. Dat was hartverwarmend. Ik ben weer terug gegaan in mijn vak, textiel, bij Berghaus. Toen mijn ouders een kleine advertentie in het Parool aantroffen van een bedrijf ter overname ben ik met hen gaan kijken waar dat was. Dat was op een zondag aan Kloveniersburgwal. De stad had toen overigens heel veel textielbedrijven. In het achterhuis was een atelier waar door naaisters werd genaaid. Wel, daar is het begonnen en heel veel later is daar het bedrijf Elegant Sport uit

voortgekomen. Ik richtte mij op de bovenkant van de markt, in de sporten hockey en tennis. Wij kleedden Tom Okker, zegt Hanz en denk ik er Betty Stöve bij... In de fotoboeken die Hanz uit de kast haalt getuigen vele foto's van het succes van Elegant Sport, inclusief Wimbledon!

Wat houdt je bezig in deze tijd, zie je voor jezelf een rol, vind je je ergens over op?

Nou ja, opwinden... Ik vind het jammer dat er zo weinig overblijft van waar katholieken voor hebben gezorgd, in het onderwijs, de gezondheids- en ouderenzorg. Dan doet het mij pijn als het huis Sint Jacob aan de Plantage Middenlaan voor de sloop gaat. Wat ik ook jammer vind is het afgenomen contact in de directe omgeving waar je woont. In onze wijk wonen 15 nationaliteiten. Men spreekt soms geen Nederlands.

Wat doe je in je vrije tijd?

Ik houd mij hier (op zijn computer wijzend) goed op de hoogte. Een Eurovisie Songfestival is niet aan mij besteed. Een Dutch Design week wel. Ik heb als zondagsschilder veel geschilderd (de werken van Hanz hangen in zijn werkkamer). Verder natuurlijk de klokken en de Eltheto kerk die hier in de wijk veel goed doet. En natuurlijk de Begijnhofkapel!

Wat wil je nog kwijt?

Tja, een kleinigheid misschien. Wat meer aandacht voor elkaar. Zorgvuldigheid ook, zoals ik hier in het wooncomplex onlangs meemaakte met de schoonmaker. Dat raakt mij. Gelukkig is het ook wel weer zo dat er naar mij met mijn rollator zeker wordt omgezien. En ook rekening wordt gehouden.

Bij mijn vertrek ben ik mij ervan bewust dat wij nog uren hadden kunnen doorpraten. Ik dank Hanz hartelijk voor zijn bereidheid om aan dit interview mee te werken en wij wensen elkaar toe dat wij elkaar weer spoedig zullen treffen!

Onderhoud

Gedurende enkele maanden is er groot onderhoud aan de buitenkant van de kapel. Zo krijgen de glas-in-loodramen een de straatkant nieuw lood.

De Amazone-synode (6 oktober – 27 oktober 2019): 'Nieuwe wegen voor de kerk en voor integrale ecologie'

Johan Smit

Wat ik als volger van het nieuws zal onthouden van deze synode zijn CNN-beelden van paus en enkele bisschoppen die in de zonnige Vaticaanse tuinen godsdienstige 'Indiaanse' rituelen volgen, geleid door een inheemse. Waarschijnlijk was zij katholiek. In ruraal Latijns-Amerika kan dat. In Rome is het nieuws en zijn een aantal katholieken ontzet.

Op wat er aan foto's van de synode te zien was: kleurige inheemsen met hoofdtooi met horizontaler uitwaaierende vogelveren dan we van Noord-Amerikaanse 'Indianen' gewend zijn. Welke verdere inbreng hadden zij?

Er waren ter plaatse (Brazilië, Peru, Colombia, Venezuela, Ecuador, Bolivia, Guyana, Suriname en Frans-Guyana) in elk geval bijna 300 lokale, regionale of nationale ontmoetingen gevolgd op Franciscus' aankondiging van deze synode. Die leverden een 54 blz. tellend werkdocument (de *Lineamenta*) op dat de basis voor de discussies in Rome vormde.

Zondag 27 oktober sloten de paus en de 184 bisschoppen uit het Amazonegebied (bv. bisschop Choennie van Paramaribo) hun buitengewone synode af, waarin zij de uitdagingen bespraken waarvoor de kerk zich in dit immense gebied gesteld ziet (o.a. priestertekort, sterke groei evangelikale groepen). Zij boden de paus het slotdocument aan met hun inzichten en aanbevelingen. In zijn slottoespraak ging de paus in op vier terreinen waarop de discussies zich hadden bewogen.

Heel belangrijk, vond hij, wat er gezegd was over **'inculturatie' en over het respecteren van plaatselijke culturen**. De kerk heeft bij haar evangelieverkondiging altijd met volken met eigen culturen te maken. Franciscus had eerder al zijn boosheid geuit over een grapje dat gemaakt was over genoemde hoofdtooi. Bij ons hebben we de bonnet, nou en? ... Ook had hij al vergiffenis gevraagd aan de inheemse Amazonebewoners voor de diefstal uit een Romeinse kerk van hun beeldje van Moeder Aarde door

tegenstanders van de synode, die dit vervolgens in de Tiber hadden ge gooid.

Dan is er de **ecologische dimensie**. De paus preeft de orthodoxe patriarch Bartolomaios van Constantinopel-Istanbul als zijnde een van de eersten die binnen de kerken om aandacht vroegen voor milieuproblematiek en die hem had geïnspireerd tot het schrijven van zijn milieucycliek *Laudato Si*. Het Amazonegebied is belangrijk. Ónze toekomst staat dáár op het spel. Hij wees op de vele jongeren die demonstreren o.a. voor het behoud van het Amazonewoud.

Vervolgens noemde hij de **sociale dimensie**. Milieu en mensen worden uitgebuit. De oorspronkelijke bewoners van het Amazonegebied 'hebben te maken met brutale exploitatie en de afbraak van hun culturele identiteit'. Ook noemde de paus mensensmokkel.

Franciscus noemde echter de **pastorale dimensie** het belangrijkste. Het evangelie moet verkondigd worden! Het moet 'worden begrepen, geabsorbeerd en geassimileerd door de verschillende inheemse culturen.' Maar er zijn veel te weinig roepingen voor ambt en religieus leven. Suggesties hier: permanente diakens opleiden, (op termijn) gehuwde priesters (128 voor, 41 tegen), nieuwe vormen van 'ministries', ook voor vrouwen. Maar, benadrukte de paus, 'De rol van vrouwen gaat veel verder dan functionaliteit'.

De paus denkt aan een nieuwe (studie)commissie bij de Congregatie voor de Evangelisatie van de Volkeren. En aan een 'Amazone-sectie' bij de (lees verder op de volgende pagina)

'Dicasterie voor het Bevorderen van Menselijke Ontwikkeling' (soort ministerie).

In zijn toespraak zei de paus ook nog dat de vorming van toekomstige ambtsdragers en religieuzen hen geschikt moet maken om 'naar de periferie te gaan'. Elke geroepene moet flexibel zijn. 'Het is een schandaal als een priester weigert op plaats x of y te werken.'

Tenslotte had de paus harde woorden voor 'katholieke of christelijke elites', mensen die alleen op details letten, maar het grote geheel niet kunnen zien. 'We kunnen niet de gevangenen van deze selecte groep zijn'.

Vormselviering

Op zondag 24 november ontvangen twee personen het H. Vormsel van mgr. Jan van Brugsteden sss. Het zijn moeder en dochter Montserrat Quiros en Valeria Koper.

Vorbereiding Eerste H. Communie

Ook dit jaar kunnen kinderen van 8 tot 12 jaar zich bij de Begijnhofkapel weer voorbereiden op hun Eerste H. Communie. De ouderavond is al geweest, maar aanmelden voor de voorbereiding kan nog tot 1 december.

Tijd: Zondag, 12.00 – 13.30 uur

Vergoeding: € 40,- (incl. materiaal)

Data 2019-2020: 8 dec, 12 jan, 26 jan, 9 feb (+ voorstellen in de gezinsviering), 1 mrt, 29 mrt, 19 apr (gezinsviering), 17 mei (gezinsviering), 7 juni

Oefenavond viering: vr 19 juni, 19.00u

Viering Eerste H. Communie: zo 21 juni, 10.00 uur

Terugkomdag: zo 28 juni, 11.45 uur

Begeleiders: Willeke de Vries en Pieter van Wijlick sss

Info / aanmelden: via de pastorie (zie achterpagina)

Kinderwoorddienst en gezinsviering

De Kinderwoorddienst is voor kinderen van 4 tot 13 jaar. Tijdens het Woordgedeelte van de zondagviering hebben kinderen hun eigen bijeenkomst. De evangelielezing wordt op een voor hen begrijpelijke en creatieve manier

behandeld, zodat kinderen meer vertrouwd kunnen raken met het leven van Jezus.

Tijd: 10.00 uur. Data: 8 december, 26 januari.

Er is (bijna) elke maand op zondag een viering speciaal voor gezinnen.

Tijd: 10.00 uur. Data: 24 november

(Vormselviering), 26 december (Kindje Wiegen om 15.00 uur), 12 januari, 9 februari.

Voor aankondiging Stille Omgang

In 2020 is de Stille Omgang in de nacht van zaterdag 21 op zondag 22 maart. Hieraan voorafgaand is de Mirakelweek, beginnend woensdag 18 maart. Zie ook de website www.stille-omgang.nl

Taizé

In december is er geen Taizé-viering. De eerstvolgende vieringen zijn:

Woensdag 8 januari om 19.30 in de Engelse Kerk

Woensdag 12 februari om 19.30 in de

Begijnhofkapel

Orgelbespeling Mark de Vries in de Pelgrimskerk

Op zondag 8 december geeft Mark de Vries, organist van de R.K. Begijnhofkapel en de Papegaaikerker, een orgelbespeling in de PKN Pelgrimskerk te Badhoevedorp. Met deze derde bespeling sluit hij zijn robijnen (40-jarig) jubileumjaar als Oecumenisch Kerkorganist af.

Eerder dit jaar gaf Mark in de R.K. Begijnhofkapel en in De Opgang orgelbespelingen ter gelegenheid van dit jubileum.

Het programma van 8 december in de Pelgrimskerk bevat componisten van Protestantse en Rooms Katholieke huize, zoals Pachelbel, Böhm, Mozart, Alain, Andriessen en muziek van Mark zelf (Orgeltrio over het Onze Vader, het Oecumenisch gebed van alle Christenen).

Aanvang 11.30 uur, de toegang is vrij en vooraf is er (na de kerkdienst) koffie en thee.

Adres: Pelgrimskerk, Havikstraat 5, Badhoevedorp. Er is parkeerplaats bij de Kerk. Bus 195 van Connexion stopt op halte Havikstraat, vlak bij de Kerk. Deze bus rijdt vanaf station Lelylaan.

Afscheid van de Nicolaasparochie

In een volle Nicolaasbasiliek vond op zondag 1 september het afscheid plaats van mgr. Jan van Burgsteden sss als administrator (tijdelijk bestuurder) van de Nicolaasparochie en de installatie van drs. Eric Fennis als pastoor van de parochie en als rector van de Nicolaasbasiliek. Bisschop Jan heeft ruim acht jaar de verantwoordelijkheid voor de basiliek en de parochie gedragen, bijgestaan door verschillende priesters en diakens.

Hierbij het stuk dat diaken Rob Polet van de Nicolaasbasiliek schreef in het Nicolaasnieuws:

'Bij het afscheid van Mgr. Jan van Burgsteden als administrator van de Nicolaasparochie.

Jan van Burgsteden was nog maar nauwelijks ontheven van zijn taken als hulpbisschop van ons bisdom, of hij aanvaardde een benoeming als administrator van onze parochie. Hij volgde daarmee de geliefde pastor Joop Stam op als eindverantwoordelijke. En zoals dat gaat bij wisselingen van pastores was er ook wat onrust. Een bisschop aan het hoofd van de Nicolaas? Wat zou dat betekenen? En: zou de Nicolaas het open en ruimdenkende en daarmee eigentijdse karakter dat de gemeenschap kenmerkt en tot bloei heeft gebracht kunnen behouden?

Deze zorgen bleken al snel onterecht. Mgr. Van Burgsteden bleek een aimabel mens en een man met hart voor mensen. 'Bisschop voor de mensen' luidt niet voor niets de ondertitel die het aan hem gewijde boekje draagt. Er waren gedurende zijn administratorschap enkele bijzondere gebeurtenissen rondom de basiliek. Zelf noemde hij in zijn afscheidswoord op 1 september: de verheffing van de Nicolaaskerk tot basiliek, en de opening van het heilig jaar van Barmhartigheid als hoogtepunten. Hierin heeft hij een bijzondere en steeds doortastende rol vervuld. Dat was ook wel nodig want hoe maak je immers van een gewone toegangsdeur een heilige deur? Jan van Burgsteden wist daar wel een antwoord op en zo trokken we bij de opening van het heilig jaar in processie door deur die eerst plechtig door de Monseigneur was bewierookt en 'betimmerd'. Die doortastendheid gold ook zijn rol als bestuurder. Hoewel hij niet overal heel nauw bij

betrokken was, hij had ook nog vele andere taken o.a. voor het bisdom en de bisschoppenconferentie, zorgde hij er doorgaans voor dat hij heel goed op de hoogte was van wat hij belangrijk vond. Dat heeft voor veel koersvastheid gezorgd in beleidskwesties. Hij was ook steeds bereid met bestuursleden het gesprek aan te gaan en gezamenlijk te zoeken naar de juiste beslissingen.

Op 1 september werd hem een boek overhandigd met bijdragen van vele parochianen die hun waardering daarin voor hem uitspraken. En bij alle dankbaarheid voor bestuurlijke kwaliteiten en de inzet voor de parochie mag dit toch in het bijzonder genoemd worden: Jan van Burgsteden heeft de harten van velen geraakt. Door zijn preken, en door wie hij is: een hartelijk mens met veel aandacht voor mensen. De parochie heeft haar levendigheid en geloof behouden en kijkt dankbaar terug op de ruim acht jaar dat Mgr. Van Burgsteden er was en ons leidde, ons bemoedigende en op hartelijke wijze nabij was. Administrator klinkt nog altijd wat formeel. Liever zeggen we: dank, veel dank, Jan van Burgsteden, bisschop voor de mensen, herder en tochtgenoot van de Nicolaasgemeenschap!

Colofon

Redactie: Erica Eitjes, Nico Koomen, Johan Smit en Pieter van Wijlick sss

O.a. opmaak: José Huijberts

Verzenden: Carla van Eijden en Hennie Mester

Inleverdata kopij

Kopij voor het maartnummer kunt u inleveren t/m 30 januari 2020

De Kapelkrant verschijnt 4x per jaar.

Kerstpuzzel: Katholieke Filippine door José Huijberts

Vul de puzzel links in volgens onderstaande omschrijvingen. Gelijke cijfers zijn gelijke letters. Breng de letters ook over naar de regels rechtsonder. Bij juiste invulling leest u daar een citaat van de katholieke volksschrijver Gerard Reve.
 Mail of zend het citaat naar de pastorie (zie achterpagina) vóór 20 januari. Onder de goede inzenders wordt een katholieke attentie verloot.

- 1 Zegen van de paus met Kerstmis en Pasen
- 2 Wereldlijke naam van Paus Johannes XXIII
- 3 Encycliek (1937) over de situatie in nazi-Duitsland
- 4 Centraal bestuursorgaan van de RK kerk
- 5 Reactie van de katholieke kerk op het protestantisme (16^e eeuw)
- 6 Encycliek (1891) met de sociale leer van de kerk
- 7 Encycliek (2015) over het beschermwaardige van aarde en milieu
- 8 Aartsbischop van Utrecht tijdens de Tweede Wereldoorlog
- 9 Pontificale bewakingseenheid van Vaticaanstad
- 10 Symbolisch attribuut voor een bisschop
- 11 Aartsbisschop van Utrecht 1975-1983
- 12 Encycliek (1968) over o.a. geboorteregeling

```

--- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14
--- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28
--- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42
    
```

```

1 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
17 15 16 23
2 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
4 29 21 10 3 26
3 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
23 22 17 35 7 9 2 19 25 24 27 18
4 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
34 42 10 11 38 22 4
5 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
4 36 21 6 13 4 22 31 12
6 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
2 19 4 5 21
7 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
30 21 20 4 11
8 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
20 32 7 27
9 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
37 23 36 8 12 1 21 41 15
10 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
33 4 24 36 40
11 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
31 30 39 8 16 9
12 --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---
14 21 29 38 5 26 21 28
    
```

Liturgierooster

Zondag 24 november

Christus Koning
Gezinsviering /
Viering H. Vormsel

Zondag 1 december

(Begin jaar A)
1e zondag Advent
Afscheid
penningmeester
kapelbestuur
Stefanie Dransfeld

Zondag 8 december

2e zondag Advent
Kinderwoorddienst

Zondag 15 december

3e zondag Advent

Zondag 22 december

4e zondag Advent

Dinsdag 24 december

Kerstnacht
21.00 en 23.00 uur

Woensdag 25 december

Eerste Kerstdag
10.00 uur

Donderdag 26 december

Tweede Kerstdag
10.00 uur

Zondag 29 december

Feest van de H.
Familie

Dinsdag 31 december

Oudjaar
17.00 uur

Woensdag 1 januari

Nieuwjaarsdag
H. Maria, Moeder
van God / Dag van
de Vrede
10.00 uur

Zondag 5 januari

Openbaring van de
Heer (Driekoningen)

Zondag 12 januari

Doop van de Heer
Gezinsviering

Zondag 19 januari

2e zondag door het
jaar

Zondag 26 januari

3e zondag door het
jaar
Kinderwoorddienst

Zondag 2 februari

Opdracht van de
Heer (Maria Lichtmis)

Zondag 9 februari

5e zondag door het
jaar
Gezinsviering /
voorstellen Eerste H.
Communie

Zondag 16 februari

6e zondag door het
jaar

Zondag 23 februari

7e zondag door het
jaar

Woensdag 26 februari

Aswoensdag
9.00 en 17.00 uur

Activiteiten

Zo 24 nov 10.00 Gezinsviering / Vormselviering
Ma 25 nov 20.00 Jongeren in Gesprek
Zo 8 dec 10.00 Kinderwoorddienst
Zo 8 dec 12.00 Voorbereiding Eerste H. Communie
Ma 9 dec 20.00 Jongeren in Gesprek
Zo 15 dec 11.45 Terugkombijeenkomst Vormsel
Di 17 dec 20.00 Rond het Woord van Leven
Ma 23 dec 20.00 Jongeren in Gesprek
Do 26 dec 15.00 Kindje Wiegen / Kerstspel
Ma 6 jan 20.00 Jongeren in Gesprek
Wo 8 jan 10.00 Bezinning voor Senioren
Wo 8 jan 19.30 Taizé-viering in de Engelse Kerk
Zo 12 jan 10.00 Gezinsviering
Zo 12 jan 12.00 Voorbereiding Eerste H. Communie
Ma 20 jan 20.00 Jongeren in Gesprek
Di 21 jan 20.00 Rond het Woord van Leven
Zo 26 jan 10.00 Kinderwoorddienst
Zo 26 jan 12.00 Voorbereiding Eerste H. Communie
Ma 3 feb 20.00 Jongeren in Gesprek
Wo 5 feb 10.00 Bezinning voor Senioren
Zo 9 feb 10.00 Gezinsviering / Voorstellen Eerste H. Communie
Zo 9 feb 12.00 Voorbereiding Eerste H. Communie
Wo 12 feb 19.30 Taizé-viering in de Begijnhofkapel
Ma 17 feb 20.00 Jongeren in Gesprek
Di 18 feb 20.00 Rond het Woord van Leven
Wo 26 feb 17.00 Aswoensdag

BHV info Kapelkrant dec 2019

zo 24 nov 10.00 Gezinsviering / Viering H. Vormsel
vr 6 dec 17.00 Eerste vrijdag van de maand
di 24 dec 21.00 en 23.00 Kerstnacht
wo 25 dec 10.00 Kerstmis
do 26 dec 15.00 Kindje Wiegen (Kerstspel)
vr 3 jan 17.00 Eerste vrijdag van de maand
zo 12 jan 10.00 Gezinsviering
vr 7 feb 17.00 Eerste vrijdag van de maand
zo 9 feb 10.00 Gezinsviering
wo 26 feb 17.00 Aswoensdag

Aanmelden én afmelden uiterlijk drie dagen tevoren
telefonisch bij rector P. van Wijlick: tel. 020-6221918
en b.g.g. Mark de Vries: 06- 23657478.

Begijnhofkapel

Centrum voor eucharistische bezinning, voor gebed en stilte

Begijnhofkapel

H.H. Joannes en Ursula
Begijnhof 30
Amsterdam

Pastorie (ook postadres)

Nieuwezijds Voorburgwal 373
1012 RM Amsterdam
tel. 020 - 622 19 18

Priesters: Pieter van Wijlick sss en medebroeders communiteit

www.begijnhofkapelamsterdam.nl

info@begijnhofkapelamsterdam.nl

Facebook

Begijnhofkapel

Openingstijden van de kapel

Maandag:
12.00 - 18.30 uur.

Dinsdag t/m Vrijdag:
8.30 - 18.30 uur.

Zaterdag en Zondag:
8.30 - 18.00 uur.

Kapelkrant digitaal

De Kapelkrant wordt u gratis toegestuurd. Indien u deze graag als PDF per email wilt ontvangen, dan kunt u dit aan de pastorie doorgeven.

Naam:

Adres:

Postcode en plaats:

Tel.:

E-mail:

Eucharistievieringen

Maandag t/m Vrijdag:
9.00 uur en 17.00 uur.

Zaterdag:
9.00 uur.

Zondag:
10.00 uur.
11.15 uur in het Frans.

Aanbidding

In aansluiting op de eucharistische traditie van de kapel, die verbonden is met het Mirakel van Amsterdam, is er iedere dag aanbidding van het uitgestelde H. Sacrament:

Maandag t/m vrijdag:
16.00 - 17.00 uur en
17.30 - 18.30 uur.

Elke donderdag ook:
9.30 - 16.00 uur.

Elke vrijdag ook:
9.30 - 10.30 uur.

Eerste vrijdag van de maand:
9.30 - 17.00 uur en
17.30 - 18.30 uur.

Zaterdag en zondag:
17.00 - 18.00 uur.

Kinderwoorddienst

De Kinderwoorddienst is bij de zondagviering van 10.00 uur.

Kijk voor de actuele data op de website van de kapel.

Gemeenschapsonthoening

Na de viering op zondag van 10.00 uur is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten met koffie of thee in het Houten Huys (Begijnhof 34).

Sacrament van boete en verzoening, persoonlijke gesprekken

Voor het sacrament van boete en verzoening en voor persoonlijke gesprekken kunt u bij de priesters op de pastorie terecht in diverse talen.

Sacrament van doop, vormsel en huwelijk

De kapel wordt regelmatig gebruikt voor het sacrament van het doopsel, vormsel en het huwelijk. Informatie en het vastleggen van afspraken via de pastorie.

Sacrament der zieken

Voor het sacrament der zieken kan men altijd op korte termijn een afspraak maken.

Vesper

Iedere dag wordt de vesper in het Nederlands samen met de Sacramentijnen gebeden:
Maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag: 18.15 uur.
Donderdag: 18.10 uur.
Zaterdag en zondag: 17.40 uur.

Rekeningnummer

De Begijnhofkapel wordt jaarlijks door velen bezocht voor eucharistische bezinning, voor gebed en stilte. Uw bijdrage, om deze unieke oase van gebed en rust open te houden en te onderhouden, kunt u overmaken op bankrekeningnummer:
NL48 RABO 0324 6880 67
Vriendenkring Begijnhofkapel,
Amsterdam
BIC-code: RABONL2U

- Ik wil graag het contactblad ontvangen;
- Ik wil graag contact met een van de priesters;
- Ik wil een adreswijziging doorgeven.